

*EL MANUAL DEL NOTARI PERE PAU SOLANELLES
DE L'ESCRIVANIA PÚBLICA D'IGUALADA (1475-1479),
DE MIQUEL TORRAS CORTINA¹*

Tot seguint en la seva línia de recuperació documental del nostre país, la Fundació Noguera ha publicat també el manual del notari Pere Pau Solanelles, d'Igualada, dels anys 1475 a 1479. Una edició en dos volums a cura de Miquel Torras, que també en fa una detallada introducció; el document notarial es troba en l'Arxiu Històric Comarcal de la ciutat d'Igualada mateixa.

1. Barcelona, Fundació Noguera, 2004, col·lecció «Acta Notariorum Cataloniae», 13 i 14, 857 p.

Torras ens presenta l'arxiu igualadí, tot remarcant la seva riquesa documental. A continuació ens refereix els inicis de l'escripció a Igualada, que es remunten a 1189, i que pertanyen al monestir de Sant Cugat del Vallès. El 1234 el monestir cedeix la meitat del seu domini al rei Jaume I, i des d'aleshores el servei de notaria també és compartit (el monestir nomena el notari i el monarca ho sanciona). Tot seguit l'autor ens descriu també la ciutat al segle XV, superada la crisi causada per la pesta de mitjan segle XIV i després de la guerra civil contra Joan II, i fixa així el moment històric en què està datat el manual que es publica.

També se'ns descriu el manual en qüestió (erròniament atribuït a Joan Almany), que d'altra part conté una sèrie d'actes de Solanelles mateix. I s'exposen els criteris de transcripció que s'han seguit, puntuant el text i desenvolupant les abreviatures, a més d'altres extrems i correccions realitzades per a facilitar la comprensió dels documents escrits en llatí.

Després ja ve la transcripció dels documents del manual, per bé que el primer que figura és de 1419 i el cinquè de 1375; però pròpiament s'inicia amb un document de 9 de maig de 1475 (el segon), i encara se n'afegeixen d'altres de 1484, dos sense data del mateix segle, un de 1519 i un últim de 1534. En total són 769 documents de contingut divers, transcrits amb una breu regesta inicial; i al final, l'edició acaba amb un índex onomàstic extens.

Miquel Torras presenta un treball acurat, minuciós, resultat d'una tasca sense dubte llarga i pacient, de gran vàlua i de considerable interès per als historiadors en general i per als historiadors del dret en particular, que ens permet conèixer amb més detall la Igualada d'aquell moment històric del darrer quart del segle XV.